

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3298/2020. (VII. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.190/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Palatics Edit ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének (közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog) sérelmére hivatkozással a Kúria Pfv.IV.21.190/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó közérdekű adatigénnyel fordult a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz a beruházás ösztönzési célú iránymutatás felhasználásáról szóló 210/2014. (VIII. 27.) Korm. rendelet alapján 2015. január 1-je és 2016. december 31-e között a Nemzeti Befektetési Ügynökségtől kért vagy általa nyújtott állami támogatásokkal összefüggésben. A minisztérium a kérelem teljesítését – arra hivatkozással, hogy az üzleti titkot, minősített adatokat és döntés-előkészítő adatokat érint – részben megtagadta, ezért az indítványozó pert indított. Az elsőfokú bíróság kötelezte a minisztériumot az adatok kiadására, ezt az ítéletet a másodfokú bíróság helyben hagyta. A Kúria azonban részben – az adatigénnyel *d)* pontját érintően – megváltoztatta a döntést, és elutasította a keresetet a „valamennyi, bármilyen módon, illetve formában rögzített információ, illetve olyan adat tekintetében, amelyet a Magyar Állam vagy a Magyar Állam nevében eljáró Magyar Kormány ez egyedi kormánydöntéssel nyújtott állami támogatást meghozatalánál vagy a szerződés megkötésénél figyelembe vett”. E körben ugyanis a „kiadási kérelem nem kellően konkrét és végrehajtható”. A Kúria rámutatott arra is, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes a pert megelőzően, az adatkiadási kérelem elutasítása során nem hivatkozott az adatigénnyel kellő határozottságának a hiányára, nem akadályozza annak, hogy ezt a peres eljárásban megtegye. Az irányadó bírói gyakorlat szerint az adatkezelő nincs elzárva attól, hogy a peres eljárás során olyan megtagadási indokra hivatkozzon, amelyet korábban nem hozott fel.
- [3] Ezt követően fordult az indítványozó az Alkotmánybírósághoz. Álláspontja szerint az adatigénnyel – az ügy körülményeit, az ún. „információs aszimmetriát” is figyelembe véve, tehát arra tekintettel, hogy adatigénnyelként nem tudhatja, az adatkezelő pontosan milyen adatokkal rendelkezik – kellően konkrét és teljesíthető volt. Továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 28. § (3) bekezdése alapján az adatigénnyel egyértelműségének a hiánya esetében az adatkezelő köteles lett volna felhívni az adatigénnyel az igény pontosítására. Erre nem került sor, ezért utólag a perben már nem hivatkozhat rá, hogy azért tagadja meg az adatigénnyel teljesítését, mert az nem elég egyértelmű. Azáltal, hogy a Kúria egyrészt védelemben részesítette az adatkezelő mulasztását, másrészt tévesen megtagadási okként és a peres eljárásra is kiterjesztően értelmezte az Infotv. 28. § (3) bekezdését, harmadrészt egyoldalúan az indítványozó terhére értékelte a fennálló információhiányt – „a végrehajthatósághoz szükséges mértékű konkrétságot nélkülözőnek” ítélte az adatkérést –, ítéletével megsértette az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálva a befogadhatóság feltételeit a jelen ügyben a következőket lehetett megállapítani.
- [5] 2.1. A támadott kúriai ítéletet – a rendelkezésre álló elektronikus igazolás szerint – az indítványozó 2019. december 4-én vette kézhez, panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőt

betartva, 2020. február 3-án nyújtotta be. A kérelmező Alaptörvényben biztosított jog sérelmét állítja, alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik és a per felpereseként érintettnek is minősül, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.

- [6] A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek eleget tesz: a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait (az indítványozót közérdekű adatigénylési keresetét részben elutasították); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági ítéletet (a Kúria Pfv.IV.21.190/2018/6. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [7] 2.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [8] A befogadhatóság feltételeivel kapcsolatban emlékeztetni szükséges arra, hogy az Alkotmánybíróságnak részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmát érintően. Jelen ügy ehhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [9] Hangsúlyozandó továbbá, hogy az Alkotmánybíróság a bírói jogértelmezést jellemzően akkor vonhatja érdemi alkotmányossági felülvizsgálat alá, ha az eljáró bíróság az előtte folyamatban volt, valamely Alaptörvényben biztosított jog szempontjából releváns ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el, vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával [3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [53]]. Mindazonáltal a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]]. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.
- [10] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]]. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]–[15]]. Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének a sérelmére a tényállás megállapításával és a bizonyítékok értékelésével – az adatigénylés egyértelműségével –, valamint az eljáró bíróság jogértelmezésével – amely szerint nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy az adatkezelő először a perben állítsa az adatigénylés kellő határozottságának a hiányát – összefüggésben hivatkozik. A panasz így valójában a támadott ítélet ismételt felülbírálatára irányul. A fentebb idézett gyakorlat alapján viszont az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem

bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a bíróság döntése megalapozott volt-e, az igényelt adatok körének a megjelölése kellően pontos volt-e, mivel ez nem alkotmányossági kérdés.

- [12] Összefoglalva: az Alkotmánybíróság jelen ügyben nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [13] 3. A fentiek szerint tehát az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak, ezért az indítványt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. június 30.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/356/2020.

